

2009WMC63 bijlage

Activiteiten van de eerste hoogleraar provinciale leerstoel Vrede van Utrecht bij Centre for the Humanities, Universiteit Utrecht

Herfst 2009

De nieuwe leerstoel Vrede van Utrecht aan de Universiteit Utrecht start met de benoeming van professor Paul Gilroy van de London School of Economics voor het hele najaar 2009. De hoogleraar zal een aantal belangrijke activiteiten organiseren en uitvoeren. Deze activiteiten moeten zorgen voor een goede profilering van de leerstoel zelf, van het Centre for the Humanities en van de academische kant van de activiteiten van de stichting Vrede van Utrecht. Verder bestaat de mogelijkheid dat professor Gilroy de Vrede van Utrecht Lezing zal houden, zodat er meer synergie en coördinatie van de activiteiten ontstaat. Met zijn uitgebreide ervaring als cultureel activist, gastconservator en specialist van populaire muziek, kan professor Gilroy voortreffelijk het programma Vrede van Utrecht als geheel verbinden en daarmee meer dan alleen de academische sectie.

In de activiteiten van dit najaar komt een reeks van reflecties aan de orde over kosmopolitisme, diversiteit en burgerschap in het postkoloniale Europa. Deze reflecties worden aangewakkerd, niet alleen door het onmiddellijke opkomen van het filosofische concept van kosmopolitisme in culturele en juridische termen in verband met de rechten van de mens en een oproep voor solidariteit en het verlichten van universeel lijden, maar ook in termen van de steeds meer globaliserende mediastructuren en hun verbindingen met de geschiedenis - zowel heden als verleden - van de Europese koloniale macht. Het doel is het onderzoeken van de ontwikkelingen in de geesteswetenschappen, sociale theorie, recht, kunst en cultuur en hun relatie tot de grote politieke, economische en technologische implicaties van vandaag. Deze ontwikkelingen zijn gekoppeld aan o.a. een nieuwe verschijningsvorm van kosmopolitisme als een idee van solidariteit, bemiddeling en juridische mogelijkheden; zij omvatten: het einde van het socialisme: de opkomst van het neo-imperialisme: de terugkeer van de religieuze en nationalistische oorlogen; mondialisering van de markten; de verspreiding van het internet en de verspreiding van digitale media en beelden; de opkomst van nieuwe vormen van xenofobie en racisme in heel Europa.

Europa als een geografische ruimte, een geconstrueerd geheugen en een filosofisch idee wordt geplaatst naast de realiteit van kwesties zoals migratie, burgerschap, diversiteit en de politieke en persoonlijke gevolgen van deze bewegingen. De reflecties op kosmopolitisme, diversiteit en de media zullen worden belicht vanuit verschillende invalshoeken en worden in dialoog gebracht gedurende de herfst van 2009. Als een rode draad door de verschillende activiteiten loopt de provinciale leerstoel Vrede van Utrecht, dit jaar bekleed door professor Paul Gilroy (LSE). Gilroy is de houder van de Anthony Giddens Fellowship aan de London School of Economics and Political Science in Londen, en is bekend om zijn kritische onderzoeken naar de Atlantische slavenhandel, zijn scherpe analyses van de beveiligingsvraag van de westerse wereld na 9/11 en zijn ontwikkelingen van kosmopolitisme van onderaf. Gilroy is dan ook zeer geschikt voor de activiteiten in de herfst en terwijl hij deze leerstoel bekleedt, zal hij helpen om verbanden te leggen tussen kosmopolitisme, post-socialistisch Europa, postkoloniale en postmoderne bewegingen en het verschuiven van grenzen in het geglobaliseerde Europa.

Overzicht activiteiten herfst 2009

	Sprekers	Data	Format	Partners
September	Balibar	7-11	School of Critical Theory	IPappl, Gemeente Utrecht
	Gilroy	15-20		
Oktober	Butler	15-17	The idea of Europe: Memories and Occidentalism	AHRC Research Network, Focus&Massa
	o.a. Gilroy, Margalit, Passerini, Glendinning	29-30		
November	o.a. Gilroy	6-7/9?	Former West	CfH, BAK
December	o.a. Gilroy, Seyla Benhabib, Sneja Gunew, Nathan Sznajder	3-6	The Idea of Cosmopolitanism	Leverhulme, NWO

Gedetailleerde beschrijving van elke activiteit

School of Critical Theory

"Kosmopolitisme en diversiteit in de geesteswetenschappen en Europa: het in kaart brengen van kruispunten en het creëren van synergie" is een drie jaar durend project met elk jaar een intensieve cursus van drie weken in een interdisciplinair en transnationaal perspectief. De doelgroep is promovendi en gevorderde masterstudenten. Het IP bestaat uit drie clusters die elk het centrale thema vanuit een ander perspectief belichten. Elk cluster is opgebouwd rond het werk van een belangrijke denker over kosmopolitisme en/of diversiteit en de colleges bieden een grondige inleiding tot het werk van de denker en de kritische benadering van hun denken. Het IP biedt een scala aan interdisciplinaire benaderingen uit de geesteswetenschappen, sociale wetenschappen, recht, filosofie en theologie. De nadruk ligt op de snijpunten tussen de belangrijkste begrippen en hun toepassingen voor de onderwijspraktijk van de geesteswetenschappen vandaag de dag. De nadruk wordt gelegd op de ontwikkeling van crossnationale Europese perspectieven op deze gebieden, met behulp van de belangrijkste begrippen van kosmopolitisme en diversiteit als brugmakers in de verschillende nationale, culturele en disciplinaire tradities. Het IP heeft een sterke inbedding in de Graduate School van de ontvangende universiteit en in de PhD-opleidingen van de partner universiteiten. Het is tevens gestoeld op de outreach-projecten in lokale gemeenschappen, alsook op transnationale kennispraktijken. Het wordt ondersteund door de gemeente en de provincie Utrecht ter herdenking van de Vrede van Utrecht in 1713 en zal een leidende rol spelen in de educatieve activiteiten georganiseerd rond dit evenement. Het IP heeft dus een hoge mate van maatschappelijke relevantie. Het zal ook systematisch maar selectief gebruik maken van informatietechnologie voor het doel van het onderwijs, op basis van de ontvangende instelling en partners met uitgebreide ervaring in het veld.

PROGRAMMA:

Chair: Centre for the Humanities, provinciale leerstoel Vrede van Utrecht

Spreker: Etienne Balibar

Titel: "Het heroverwegen van de politiek in het postnationalistische tijdperk: een zaak voor transnationale burgerschap".

Data: 7-11 september 2009?

Spreker: Paul Gilroy
Titel:
Data: 15-20 september 2009

Spreker: Judith Butler
Titel:
Data: 15-17 oktober 2009

The idea of Europe: memories and occidentalism

'Het idee van Europa: herinneringen en occidentalisme' is een tweeledig evenement om te bespreken hoe Europa kan worden herzien vanuit een postkoloniale en postseculiere geheugen productie. Het eerste deel van het evenement richt zich op het concept en de productie van herinnering en de manieren waarop het concept is gebouwd en bestreden terwijl het tweede deel zich concentreert rond het thema 'postkoloniaal Europa' en is gericht op het ontwikkelen van een grondige analyse van het occidentalisme, wat een verder inzicht vereist in het hedendaagse postseculiere klimaat, zowel binnen als buiten de grenzen van Europa.

Het project binnen het Europees Forum, de Europese Culturele Herinneringen, nodigt Luisa Passerini uit een lezing te geven die de nadruk legt op haar theorieën en ideeën van Europa in de liefde, liefde in Europa, op 29 oktober 2009. Na deze lezing volgt een debat over het onderwerp van de Europese Culturele Herinneringen en de specificatie van Europees cultureel geheugen/nalatenschap in relatie tot voorbeelden vanuit de Europese musealisering.

Op 30 oktober wordt een specifiekere workshop van een dag gepresenteerd waarin in het bijzonder de relatie tussen "Occidentalism, Orientalism and the idea of a postsecular Europe wordt onderzocht". Het doel van deze workshop is om verder te gaan dan de reactionaire notie van een bedreigd Europa, een begrip waarvan sommige, onnodig rigide concepten van occidentalisme (bijvoorbeeld als een "oorlog tegen het Westen") afhankelijk zijn. Door verder te gaan dan de starre begrippen 'het Westen' en 'het Oosten', richt de workshop zich op het creëren van ruimte om te kijken naar postkoloniaal Europa in termen van een niet-tweeledig begrip van de Europese sociale, culturele en politieke vormen.

In de workshop zal vanuit verschillende invalshoeken en perspectieven gekeken worden naar het idee van Europa als een verbeelde en werkelijke ruimte van verschillende intellectuele tradities. De workshop zal Luisa Passerini's denken (Universiteit van Turijn, Italië) koppelen aan die van continentaal filosoof, Simon Glendinning (LSE) en de postkoloniale geleerde Paul Gilroy (LSE) aan de joodse filosoof Avishai Margalit (Hebreeuwse Universiteit, Jeruzalem).

Dit is de tweede van drie workshops georganiseerd door de AHRC Research Network bestaande uit Leeds University en de Universiteit van München in aanvulling op de Universiteit Utrecht.

PROGRAMMA:

Chair: Ann Rigney voor het Focus & Massa project "Europees Forum"

Sprekers: Luisa Passerini, (waarschijnlijk) Irit Rigoff of Christophe Pommian als discussianten.

Titel:
Data: 29 oktober 2009

Chair: Sandra Ponzanesi voor ACRH Research Network "Postcolonial Europe"

Sprekers: Paul Gilroy, Luisa Passerini, Avishai Margalit, Simon Glendinning

Titel: Postcolonial Europe
Data: 30 oktober 2009

Former West

Dit veelzijdige interdisciplinaire project is ingegeven door de behoefte aan bezinning rond de twintigste verjaardag van de val van de Berlijnse Muur in 2009.

De titel van het project, 'Former West', verwijst rechtstreeks naar de manieren waarop het 'voormalige oosten' - als een ideologische en geografische ruimte - werd gepresenteerd in de retoriek van de westerse democratieën, na de val van de Berlijnse Muur, toen de 'overwinning' van het westen op de communistische landen van het Oostblok werd gelauwerd als 'het einde van de geschiedenis'. Dat men nooit spreekt van het "voormalige westen" in dit verband wijst op het feit dat de samenlevingen van West-Europa en haar hegemonische beschermheer, de Verenigde Staten van Amerika, niet het hoofd hebben geboden aan de gevolgen van de ineenstorting van het communisme in Europa en elders in de wereld. Bovendien lijken ze gefaald te hebben in de verbeelding en het initiatief bij het overwegen van de gevolgen van deze veranderingen op het westen zelf.

To be developed and discussed...

PROGRAMMA

Chair: Centre for the Humanities

Sprekers: o.a. Paul Gilroy, Jolle Demmers, Ann Rigney

Titel: Former West

Data: 6-7 november 2009

Chair: Maria Hlavajova, Charles Esche (directeur Van Abbemuseum; Kathrin Rhomberg (Frankfurt) en Jill Winder (Berlijn)

Sprekers:

Titel:

Datum: 9 november 2009

The idea of Cosmopolitanism

De conferentie is gericht op de presentatie en bespreking van een breed spectrum van discussies aangaande kosmopolitisme in de afgelopen jaren. Van een filosofische en juridische invalshoek tot radicale betwistingen van gelijkheid en verschil tot media gerelateerde interventies. Dit betekent dat de conferentie hoopt dat niet alleen de sociale wetenschappen, maar ook mediastudies en de menswetenschappen in het debat worden betrokken over hoe kosmopolitisme kan worden begrepen in filosofische en juridische zin en in termen van humanitaire interventies in het globaliserende proces van vandaag. Het streven is verder het mogelijk maken van een koppeling tussen de discipline aspecten en concepten die werkzaam zijn in het idee van kosmopolitisme en het in kaart brengen van de verschuiving van betekenissen en gebruiken.

Het driedaagse evenement wordt gehouden in het format van een tweedaagse conferentie en een seminar dat zich uitsluitend richt op media. Het format van de eerste twee thema's, 'Cosmopolitanism and human rights' en 'Cosmopolitanism and the global south', wordt opgebouwd rond ochtend- en middagsessies. Elke sessie wordt geopend door een 'keynote speaker'. De ochtendsessie zal korter zijn en is slechts voor een algemene discussie. In de middag zal de keynote speaker worden gevolgd door een panel van 3 of 4 speciaal uitgenodigde sprekers en een discussant. Het middagpanel zal discussiëren over de thema's die gepresenteerd worden in de ochtendsessie en in de keynote van de namiddag.

De conferentie is tevens gestoeld op de aanstaande 300e verjaardag van de ondertekening van het vredesverdrag tussen Spanje, Engeland, Frankrijk en Nederland in 1713 in de stad Utrecht. De focus op de Vrede van Utrecht stelt de deelnemers in staat de zeer bijzondere en plaatselijke kwesties van internationaal recht in een historisch perspectief en in termen van de impact van de Vrede vandaag de dag te onderzoeken. Met name de eerste twee sessies nodigen geleerden op het gebied van de geschiedenis van het internationale humanitaire recht en juridische structuren uit om te spreken in relatie tot de verjaardag van de Vrede, en kwesties van tolerantie en burgerschap in relatie tot kosmopolitisme op de voorgrond te stellen.

Het door Leverhulme gefinancierde driejarige project "Between Cosmopolitanism and Empire: Europe, Human Rights, Sovereignty" (gecoördineerd door BBK College, Londen) en het door NWO-British Council gefinancierde tweejarige project, "Cosmopolitanism, Identity and Media" (gecoördineerd door Polis, LSE en Centre for Humanities, Universiteit Utrecht) en het Centre for Humanities, Universiteit Utrecht, zullen de driedaagse conferentie organiseren.

PROGRAMMA

Chair: Centre for the Humanities, the Leverhulme project: "Between Cosmopolitanism and Empire: Europe, Human Rights, Sovereignty" and NWO-British Council project: "Cosmopolitanism, Identity and Media".

Sprekers: (misschien) Costas Douzinas, Patrick Hannafin, Martti Koskenniemi
Titel: Cosmopolitanism and human rights
Time: 3 december 2009

Sprekers: Gilroy, (misschien) Sneja Gunev
Title: Cosmopolitanism and the global south
Time: 4 december 2009

Sprekers: Lilie Chouliaraki, Sandra Ponzanesi, (misschien) Appadurai
Title: Cosmopolitanism, Identity and the Media
Time: 5 december 2009